

โมเดลเชิงพหุระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล โรงเรียนเอกชน

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

The Multi-Level Model of Factor Influencing Effectiveness to Private School in North-East

อนุปรกรณ์ สมบัติมี^{1*} สมคิด สร้อยน้ำ² และ มณฑนา อินทสมิต³

¹นักศึกษาลัทธิสุตรปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

²รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

* Corresponding Author E-mail :

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ เพื่อสร้างโมเดลแบบพหุระดับของปัจจัยระดับนักเรียน ระดับห้องเรียน และระดับโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยศึกษาปัจจัย 3 ระดับ คือ 1) ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ภาวะผู้นำของผู้บริหาร พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ กระบวนการบริหาร วัฒนธรรมโรงเรียน และ บรรยากาศโรงเรียน 2) ปัจจัยระดับครู ประกอบด้วย พฤติกรรมการสอนของครู บรรยากาศการเรียนการสอน ความผูกพันต่อโรงเรียนของครู การสนับสนุนทางสังคมของครู และ แรงจูงใจในการทำงานของครู 3) ปัจจัยระดับนักเรียน ประกอบด้วย การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน การใช้เวลาในการเรียนของนักเรียน และ เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน ส่วนประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 4 ด้าน ประกอบด้วย ความสามารถในการยืดหยุ่นปรับตัว ความสามารถในการจัดการทรัพยากร ความพึงพอใจงานของครู และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้โรงเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 โรงเรียน กำหนดโรงเรียนเป็นหน่วยวิเคราะห์ ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 60 คน ครูผู้สอน จำนวน 120 คน และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 600 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ ฉบับที่ 1 สอบถามผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 102 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .947 ฉบับที่ 2 สอบถามครูผู้สอน จำนวน 76 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .922 ฉบับที่ 3 สอบถามนักเรียน จำนวน 71 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .899 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์พหุระดับด้วยสมการถดถอย กรณีวิเคราะห์ 3 ระดับ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประสิทธิผลโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน และ พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน การใช้เวลาในการเรียนของนักเรียน และ เจตคติต่อการเรียน

ของนักเรียน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ มีประสิทธิภาพการทำนายได้ร้อยละ 25.53

3. ปัจจัยระดับครู พบว่า ความผูกพันต่อโรงเรียนของครู การสนับสนุนทางสังคมของ และแรงจูงใจในการทำงานของครู มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ มีประสิทธิภาพการทำนายได้ร้อยละ 57.14

4. ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน พบว่า บรรยากาศโรงเรียน มีอิทธิพลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีประสิทธิภาพการทำนายได้ร้อยละ 87.42

คำสำคัญ โมเดลเชิงพหุระดับ , ประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ,โรงเรียนเอกชน

ABSTRACT

This research aimed to study the effectiveness level of the Private School in the North East Thailand and, and to establish the Multi-level model of factors influence the effectiveness of the Private School in the North East Thailand which study on three levels; (1) Administrator consist of the vision, the leadership, the academic leader, the management process, the school culture and the school climate. (2) Teacher consists of the teaching behavior, the learning climate, the school engagement, the social supporting and the working motivation. (3) Students consist of the promotion from parent, the self-esteem, the learning motivation, the learning behavior, the learning time using and the learning attitude. The effectiveness of Private School were the flexibly adaption ability, the resource management ability, the teacher's satisfaction in working and the student's learning achievement. The sample was 60 schools; the key informant was 60 administrators, 120 teachers and 600 students who studying at sixth level of high school. The instrument was the questionnaire which was divided for three; (1) for administrators had 102 items with 0.947 of reliability, (2) for teachers had 76 items with 0.922 of reliability, and (3) for student had 71 items with 0.922 of reliability. Statistics were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson Product Moment correlation, and multilevel regression analysis. **The research results found that;**

1. The effectiveness of the Private School in the North East Thailand as overall was at highest level.

2.The students factors found that the self-esteem, the learning motivation, the learning behavior, the learning time using and the learning attitude influence the effectiveness of the Private School by statistical significant at .05 and .01 levels; these variable could predict for 25.53%

3. The teacher factors found that the school engagement, the social supporting and the working motivation influence the effectiveness of the Private School by statistical significant at .05 and .01 levels; these variable could predict for 57.14%

4. The administrator factor found that the school climate influence the effectiveness of the Private School by statistical significant at .05 and .01 levels; these variable could predict for 87.42 %

Keywords : Multi – Level Model , School Effectiveness , Private School

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ปัจจัยที่สำคัญได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านพฤติกรรมการบริหาร ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน (Hoy & Miskel, 2001) ประกอบกับแนวคิดโครงสร้างข้อมูลทางการศึกษาที่มีโครงสร้างเป็นแบบพหุระดับ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2535; สำเริง บุญเรืองรัตน์, 2538; Creamers, 1994) โดยเฉพาะข้อมูลระดับนักเรียนเป็นข้อมูลระดับบุคคลที่เป็นหน่วยเล็กที่สุด จะได้รับอิทธิพลจากคุณลักษณะตัวแปรในระดับครูผู้สอนหรือชั้นเรียน ซึ่งเป็นระดับชั้นของข้อมูลที่สูงกว่าและเป็นหน่วยวัดที่ใหญ่กว่า ขณะเดียวกันข้อมูลระดับครู ก็จะได้รับอิทธิพลจากคุณลักษณะตัวแปรเกี่ยวกับผู้บริหาร ซึ่งเป็นระดับชั้นข้อมูลที่สูงกว่าระดับครูและสูงกว่าระดับนักเรียน (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542 : 236) สำหรับปัจจัยในแต่ละระดับยังประกอบด้วยตัวแปรย่อยอีกหลายประการที่น่าจะเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา และยังมีแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่าน และผลงานวิจัยที่สำคัญๆ สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่อิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิผล ได้แก่ ปัจจัยระดับนักเรียน ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานเดิมของผู้ปกครอง แรงจูงใจของนักเรียน เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองแรงจูงใจการเรียนของนักเรียนพฤติกรรมและการเรียนของนักเรียน และการใช้เวลาในการเรียนของนักเรียน(ราชนันท์ บุญธิมา, 2542; รุ่งทิพย์ พรหมศิริ , 2549; นพรัตน์ ชัยเรือง , 2551) ปัจจัยระดับครู ประกอบด้วย การสนับสนุนทางสังคมของครู แรงจูงใจในการทำงานของครู ความผูกพันต่อโรงเรียนของครู พฤติกรรมการสอนของครู และบรรยากาศการเรียนการสอน (Garc, 1998; พรพิมล ะวันประเคน , 2545; รุ่งทิพย์ พรหมศิริ , 2549; นพรัตน์ ชัยเรือง, 2551) และปัจจุบันระดับโรงเรียนประกอบด้วย วิสัยทัศน์ของผู้บริหารภาวะผู้นำของผู้บริหาร พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร กระบวนการบริหารโครงการของผู้บริหาร วัฒนธรรมโรงเรียน ตลอดจนบรรยากาศโรงเรียน (Bass & Avolio, 1994 ; รุ่งทิพย์ พรหมศิริ , 2549; นริศ สวัสดิ์ , 2550; สิทธิพงษ์ ภูมิภักดีพรธณ , 2550)

โรงเรียนเอกชนภายใต้พระราชบัญญัติใหม่ จึงนับได้ว่าเป็นแนวทางใหม่ในการปฏิรูปการจัดการศึกษาเพื่อประสิทธิภาพของผู้เรียน แสดงถึงความพยายามของรัฐและเอกชนในการสร้างมิติใหม่ของการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาความรู้และทักษะของคนให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงของโลก ปัจจุบันและอนาคตต่อไป ด้วยลักษณะรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนและการบริหารแบบใหม่ของโรงเรียนเอกชนจึงเป็นเรื่องใหม่ของวงการการศึกษา และได้รับความสนใจจากผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชนอย่างมาก ทำให้เกิดคำถามควรแก่การศึกษาว่าประสิทธิผลของสถานศึกษารูปแบบนี้เป็นอย่างไรรวมทั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือตัวแปรใด ด้วยเหตุที่โรงเรียนเอกชนเน้นการบริการทางการศึกษาและอยู่ในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารในมิติใหม่และวงจรชีวิตองค์การมีการเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งส่งผลทำให้นิยามประสิทธิผล มิติประสิทธิผลและตัวบ่งชี้ประสิทธิผลมีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงแนวทางและหลักการในการบริหารให้เกิดประสิทธิผลและศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาในลักษณะของปัจจัยพหุระดับที่จำแนกข้อมูลเป็น 3 ระดับ คือ ระดับนักเรียน ระดับครูและระดับโรงเรียน เพื่อให้ทราบข้อค้นพบเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาประเภทนี้ได้กว้างขวางขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางหรือเครื่องมือสำหรับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ได้ผลดีที่สุดและเหมาะสมสถานการณ์ทางการศึกษาไทยปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อสร้างโมเดลแบบพหุระดับของปัจจัยระดับนักเรียน ระดับครูและระดับโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยพหุระดับที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเพื่อค้นหาปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครูและปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และนักเรียน ในสังกัดโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดสอนในระดับ ช่วงชั้นที่ 4 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 60 คน ครูผู้สอนในโรงเรียน จำนวน 2,485 คน นักเรียน จำนวน 26,290 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 28,926 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในครั้งนี้หน่วยการการสุ่ม คือ โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู และ นักเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

1.2.1 สุ่มโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์พหุระดับโดยใช้ข้อมูล 3 ระดับ คือ ระดับผู้บริหารโรงเรียน ระดับครู และระดับนักเรียน โดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน ตามเกณฑ์ของ Burstien,Kyung-Sung & Delandshere (1989) ที่กล่าวถึงการกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์พหุระดับไว้ว่าควรสุ่มตัวอย่างโรงเรียน 20-200 โรงเรียน เพื่อให้ได้จำนวนที่เพียงพอ เป็นลำดับชั้น (Hierarchy) มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เพื่อให้มีอำนาจในการอธิบาย (Explanatory Power) และให้ผลการศึกษาอย่างชัดเจน (Schumacker & Lomax, 2004) ผู้วิจัยจึงใช้โรงเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 โรงเรียน ตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วนตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาจำนวนของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีขนาดห้องเรียนตั้งแต่ 2 ห้องเรียนขึ้นไป โดยการสุ่มแบบเจาะจง ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 60โรงเรียน

ขั้นที่ 2 คำนวณหาจำนวนผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนหนึ่งได้ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 1 คน รวมผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 60 คน

ขั้นที่ 3 คำนวณหาจำนวนครูผู้สอนที่ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2555 ในโรงเรียนที่ทำการศึกษา โดยการสุ่มอย่างง่าย ได้ครูผู้สอนจำนวน 2 ห้องเรียนๆละ 1 คน รวมโรงเรียนละ 2 คน จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 120 คน

ขั้นที่ 4 คำนวณหานักเรียนที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนในปีการศึกษา 2555 ในห้องเรียนของครูผู้สอนประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ขั้นที่ 3) ในโรงเรียนที่ทำการศึกษา โดยการสุ่มอย่างง่าย ได้นักเรียนจาก 2 ห้องเรียนๆละ 5 คน รวมโรงเรียนละ 10 คน จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 600 คน ได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนใน

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 คน รวมกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 13 คน กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันตามลำดับชั้น (Hierarchy) ได้จำนวนทั้งสิ้น 780 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ ฉบับที่ 1 สอบถามผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 102 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .947 ฉบับที่ 2 สอบถามครูผู้สอน จำนวน 76 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .922 ฉบับที่ 3 สอบถามนักเรียน จำนวน 71 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .899 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์พหุระดับด้วยสมการถดถอย กรณีวิเคราะห์ 3 ระดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมจากแบบสอบถามนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ลงในแบบลงรหัส (Coding Form) หลังจากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Window และ โปรแกรม HLM เพื่อการวิจัย ประกอบการด้วยการใช้สถิติ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวกับตัวแปรตาม และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน ระดับผู้บริหารโรงเรียน ระดับห้องเรียน และระดับนักเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' Product-Moment Correlation Coefficient) โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาและสร้างโมเดลการวิเคราะห์พหุระดับ (Multilevel Regression Analysis) กรณีที่มี 3 ระดับ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ระดับห้องเรียน และระดับนักเรียน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป HLM for windows

ผลการวิจัย

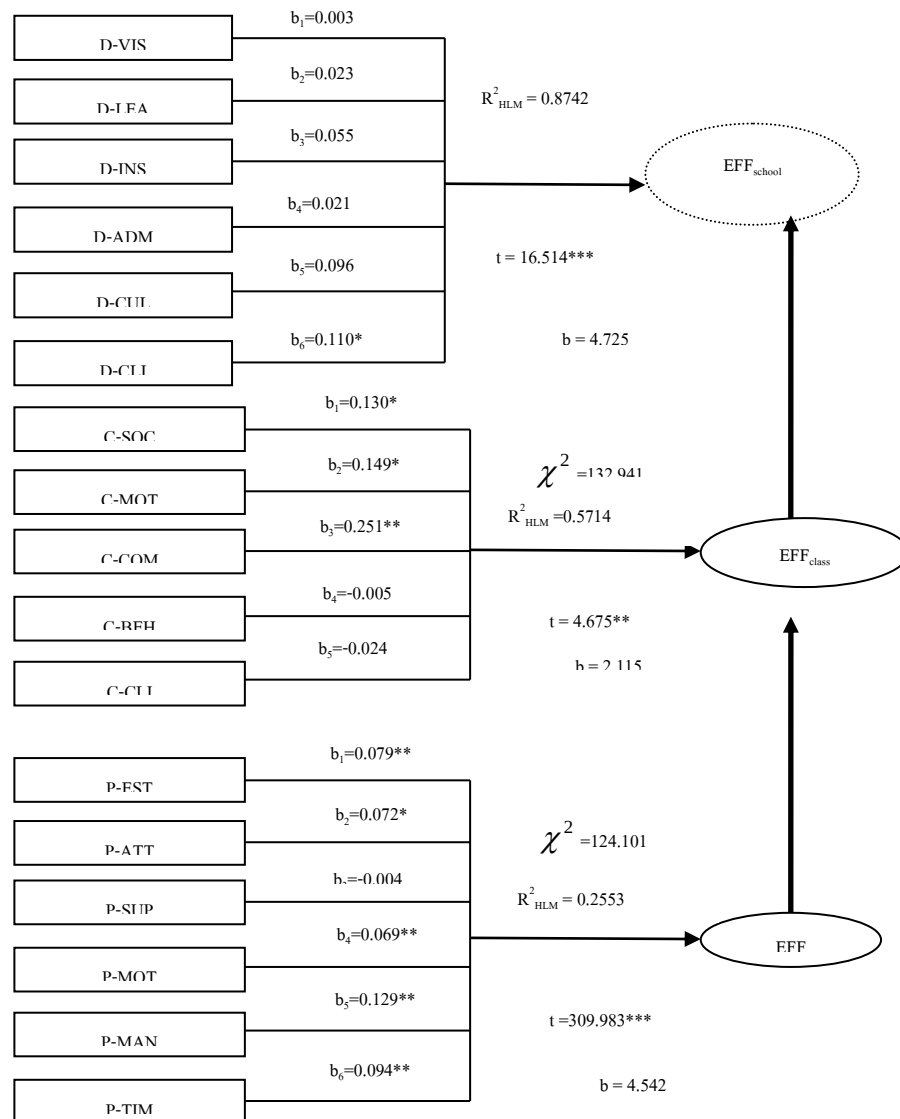
ผลการวิจัยระดับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประสิทธิผลโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน และ พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน การใช้เวลาในการเรียนของนักเรียน และ เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ มีประสิทธิภาพการทำนายได้ร้อยละ 25.53

3. ปัจจัยระดับครู พบว่า ความผูกพันต่อโรงเรียนของครู การสนับสนุนทางสังคมของ และ แรงจูงใจในการทำงานของครู มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ มีประสิทธิภาพการทำนายได้ร้อยละ 57.14

4. ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน พบว่า บรรยากาศโรงเรียน มีอิทธิพลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีประสิทธิภาพการทำนายได้ร้อยละ 87.42 แสดงดังภาพที่ 1 โมเดลด้านล่าง

ภาพที่ ๑ โมเดลเชิงสมการของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของค่าเฉลี่ยของประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ด้านความสามารถในการยืดหยุ่นปรับตัว และ ด้านความสามารถในการจัดการทรัพยากร มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยระดับครู ด้านความพึงพอใจงานของครู อยู่ในระดับมาก และ ปัจจัยระดับนักเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน สรุปได้ดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยระดับนักเรียน ตัวแปรอิสระระดับนักเรียน พบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน และ พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน การใช้เวลาในการเรียนของนักเรียน และ เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 0.079 , 0.069 , 0.129 , 0.094 , 0.072 ตามลำดับ ซึ่งมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ แสดงว่า ปัจจัยระดับนักเรียนดังกล่าวนี้ สามารถทำนายประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ร้อยละ 25.53 และเมื่อนำค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรอิสระระดับนักเรียนที่มีอิทธิพลสูง มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาเป็นตัวแปรตาม พบว่า ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 124.101 แสดงว่า ตัวแปรอิสระระดับนักเรียนมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับ Steers & Porte (1991) สอดคล้องกับ มะลิ อุดมภาพ (2538) และสอดคล้องกับจิรนาฏ สุทธานุกุล (2533) ที่ได้ศึกษาว่า พฤติกรรมการเรียนเจตคติที่ดี ช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจในตนเองเป็นการสะท้อนความรู้สึกของการรับรู้ตัวเอง เป็นการประเมินองค์ประกอบของการรับรู้ ตัดสินและประเมินคุณค่าของตนเอง ถึงตัวตนที่แท้จริงที่บ่งชี้ถึงคุณค่าความสำคัญของตนเองที่มีต่อความเชื่อมั่นในความสามารถและความสำเร็จ

2.2 ปัจจัยระดับครู ตัวแปรอิสระระดับครู พบว่า ความผูกพันต่อโรงเรียนของครู การสนับสนุนทางสังคมของ และ แรงจูงใจในการทำงานของครู มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 0.251 , 0.130 , 0.149 ตามลำดับ ซึ่งมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ แสดงว่า ปัจจัยระดับครูดังกล่าวนี้ สามารถทำนายประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ร้อยละ 57.14 และเมื่อนำค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรอิสระระดับครูที่มีอิทธิพลสูง มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือระดับห้องเรียน มาเป็นตัวแปรตาม พบว่า ค่าไคสแควร์ เท่ากับ 132.941 แสดงว่า ตัวแปรอิสระระดับครูมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับ สมชาติ คงพิกุล (2537) สอดคล้องกับ บุญเจือ จุฑาพรรณนาชาติ (2544) สอดคล้องกับ Brown & Moberg (1980) และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ บัญชา แสนทวี (2539) ที่พบว่า ครูที่มีความผูกพันต่อองค์การ จะส่งผลให้มีความตั้งใจในการทำงาน ทำให้ครูมีความพึงพอใจในงาน

2.3 ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ตัวแปรอิสระระดับผู้บริหารโรงเรียน พบว่า บรรยากาศโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย 0.110 ซึ่งมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ด้านตัวแปรดังกล่าวนี้มีอิทธิพลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสามารถรวมทำนายได้ร้อยละ 87.42 สอดคล้องกับ Cherrington (1994) และ Ridding (1988) กล่าวว่า บรรยากาศโรงเรียนหมายถึงปัจจัยต่างๆที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคลากรในองค์การ และเป็นตัวอธิบายถึงความแตกต่างขององค์การหนึ่งจากอีกองค์การหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งได้แก่ บรรยากาศโรงเรียน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้น สถานศึกษาต้องคำนึงถึงสร้างบรรยากาศในการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และควรเน้นปัจจัยด้านอื่นด้วย เช่น การใช้ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมโรงเรียน กระบวนการบริหารด้วย เพื่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด

ปัจจัยระดับครู ซึ่งได้แก่ ความผูกพันต่อโรงเรียนของครู การสนับสนุนทางสังคมของ และ แรงจูงใจในการทำงานของครู มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงเรียน

ควรเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน อำนวยความสะดวกในวิธีการจัดการเรียนการสอนของครู ให้ครูมีการ
ละลายพฤติกรรมร่วมกัน และพัฒนาครูให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยระดับนักเรียน ได้แก่ ความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน
และ พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน การใช้เวลาในการเรียนของนักเรียน และ เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน
มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้บริหารโรงเรียนและครู ควรให้
ความสำคัญในการเสริมสร้างพฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน โดยจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียน และ
อำนวยความสะดวกในด้านสถานที่ ตลอดจนเทคโนโลยีทางการศึกษาต่างๆ อันนำไปสู่ความเป็นเลิศ โดย
เน้นคุณธรรม เน้นวินัยในตนเอง เพื่อให้ให้นักเรียน เก่ง ดี มีสุข

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในครั้งนี้
พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน คือ ด้านบรรยากาศโรงเรียนมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน สามารถ
ที่จะนำไปสู่การศึกษาใน ระดับที่ 4 ได้ คือระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับที่สูงขึ้นไป และผู้วิจัยศึกษา
อิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามโดยการวิเคราะห์พหุระดับด้วยสมการถดถอย (Multilevel
Regression Analysis) จึงควรมีการศึกษาในลักษณะที่เป็นความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Multilevel Path Analysis)
เพื่อที่จะได้เปรียบเทียบผลการวิจัยเห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

- จิราภรณ์ สุทธานุกุล. (2533). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านภูมิหลังทาง
ครอบครัวและด้านตัวนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทสนทนา. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมโลก.
- นริส สวัสดิ์. (2550). ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา.
วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2535. เมษายน-พฤษภาคม). การวิเคราะห์ประมาณค่าส่วนประกอบความ
แปรปรวน (Analysis of Variance Component Estimation). **ข่าวสารการวิจัย** 15 (4).
0-13.
- _____. (2542). **โมเดลลิสเรล**. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย กรุงเทพฯ : สาขาวิชาวิจัย
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพรัตน์ ชัยเรือง . (2551). **พหุระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน
ของโรงเรียนต้นแบบวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน .**
วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญเจือ จุฑาพรรณนาชาติ. (2544). **ความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา
บรรยากาศองค์การกับความผูกพันต่อองค์การของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- บัญชา แสนทวี. (2539). การศึกษารูปแบบเชิงเหตุผลของตัวแปรที่มีผลต่อประสิทธิภาพของ
ครูผู้สอนในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาวิจัย
และพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรวิมล ระวันประโคน. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรม

- การสอนของครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มะลิ อุดมภาพ. (2538). การศึกษาสัมพันธระหว่างปัจจัยบางประการกับวามภาคภูมิใจในตนเอง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 . ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชนันท์ บุญธิมา. (2542). ปัจจัยที่เอื้อต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไป
ปฏิบัติ : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย. ปรินิพนธ์การศึกษา
ดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วารสารการวัดผลการศึกษา : 39 – 49
- รุ่งทิพย์ พรหมศิริ. (2549) . ปัจจัยเชิงพระดดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาที่
ดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน .วิทยานิพนธ์ปรินิพนธ์การศึกษาดุขฎิ
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมชาติ คงพิกุล. (2537). ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงานและความผูกพันต่อ
องค์การของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์.
ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2538 มกราคม-เมษายน). การวิเคราะห์ข้อมูลพระดดับของ Path Model.
วารสารวัดผลการศึกษา. 16(48) . 57-73.
- สิทธิพงษ์ ภูมิภักดีพรรณ. (2550). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Brown. W.B.. & Milberg. D.J. (1980). **Organization theory and management A macro
approach**. New York: John Wiley and Sons.
- Burstien,Kyung-Sung & Delandshere. (1989). Multilevel investigation of systematically varying
slopes : Issue alternatives and consequences. In R.B. Darrell (Ed) . **Multilevel
analysis of education data**. California : Academic Press.
- Cherrington. D.J. (1994). **Organizational behaviors The management of individual and
organization performance (2th ed.)**.Boston: Allyn and Bacon.
- Creamers. B. P. (1994). **The effective classroom**. London: Chassell.
- Hoy. W.K.. & Miracle. C.G .(2001) . **Education administration: Theory-research-practice (6th ed.)**
New York: McGraw-Hill. Inc.
- Gara. K.L. (1998). Job satisfaction of business college faculty (CD-ROM). **Dissertation
Abstracts International-A**. 58(11) . 4165.
- Ridding. B. (1988). **The output-oriented organization**. England: Gower Publishing.

Schumacker. R.E. . & Lomax . R.A. (2004). **A beginner 's quite to structural equation modeling.** (2nd ed). New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates.

Steers.R.M.. & Porter. L.W. (1991). **Motivation and work behavior (5thed.).** New York: McGraw–Hall.